

Titel: FLANDRIA – Roland Gunst

De kunstinstallatie met geïntegreerde opera-performance 'FLANDRIA' luidt een nieuw tijdperk dat getekend wordt door de komst van Koning LION I van Vlaanderen (de zwarte leeuw van Vlaanderen) en de constructie van een Vlaams-Congolees koninkrijk op Vlaamse bodem. Het wordt een tijdperk van hybriditeit voor de Vlaamse samenleving en voor de Vlaamse identiteit.

Vlaanderen evolueert naar een superdiverse samenleving, waarin hybriditeit centraal staat. Vlaamse culturele symbolen moeten volgen. Ik recycleer daarom gekende Vlaamse symbolen op een respectvolle manier, geeft ze een nieuwe invulling en functie. Gebaseerd op Hendrik Conscience's historische Roman 'De leeuw van Vlaanderen' laat 'FLANDRIA' de profetie van de zwarte leeuw op het gulden veld (de Vlaamse vlag) in vervulling gaan. Een Congolese prins met Vlaamse roots maakt zijn intocht in Vlaanderen, bestrijdt het Vlaamse Integratiemonster (de personificatie van de Vlaamse integratieproblemen) en sticht een Vlaams Congolees koninkrijk. FLANDRIA maakt deel uit van een veel groter kunstproject: 'Koning Lion I van Vlaanderen versus het Vlaamse integratiemonster'. Dit volksverhaal ontwikkelt zich binnen een liefdesverhaal tussen Koning LION I (die Kongo symboliseert) en Flandria, de patroonheilige van de Vlaamse natie. Lion en Flandria zijn hybride wezens.

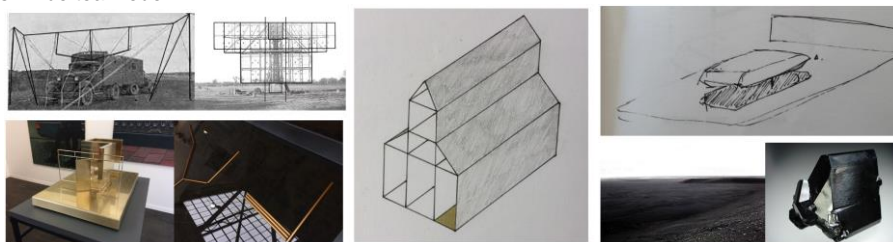
links: Flandria, rechts: het mystieke strijdhelm van Flandria

Vlaanderen wordt nog altijd geconfronteerd met Integratieproblemen. Als Vlaams-Congolese métis en ervaringsdeskundige op vlak van integratie in Vlaanderen, ben ik ervan overtuigd dat de oplossing te vinden is in een nieuwe definitie van de Vlaamse identiteit die de Vlaamse culturele hybriditeit representeert. Dit volksverhaal is een artistiek en intellectueel reflectieoefening over de Vlaamse identiteit, en tevens een remedie tegen de Vlaamse integratieproblemen.

De geïntegreerde operaperformance is een mystiek ritueel dat door Flandria, de patroonheilige van de Vlaamse natie, wordt uitgevoerd en plaats vindt aan een altaar (de kunstinstallatie). Het altaar bestaat uit een ceremoniële tafelachtige-constructie, waarop verscheidene objecten tentoongesteld staan. De objecten zijn centrale verhaalobjecten uit het volksverhaal. Ze belichamen in betekenis en in vorm de Vlaamse hybriditeit. Enkele objecten zijn de kathedraal - het lichaam en de ID van Lion in transformatie -, de massa - de plasma van deze mystiek entiteit is de bouwsteen voor de constructie van het Vlaams Congolees koninkrijk-, 2 mystieke antennes - de technologie van het Vlaamse leger reguleert de flux van mystieke energie -, de mystiek strijdhelm van Flandria... De operaperformance en de kunstinstallatie (het altaar met de objecten) vormen samen 'la machine mystique': elk element (object of mens) is een fysiek onderdeel van de machine. De choreografie van handelingen, zang en muziek brengt de machine tot beweging. De bewegende machine verwekt mystiek energie, afkomstig van de spirituele wereld van Congolese en Vlaamse voorouders, om Vlaanderen tot een Vlaams-Congolees (Afro-Europees) koninkrijk te transformeren. Flandria zingt en manipuleert / transformeert objecten zoals in een liturgie en construeert zo het hybride koninkrijk en de hybride ID. De acteerstijl ligt tussen opera en performance theater.

In de geïntegreerde operaperformance bezingt Flandria eerst de huidige situatie van het land nl. het Integratieprobleem. Het volk bidt om een verlosser en Flandria beschrijft uitvoerig de ridder waar zij naar verlangen. (De aankondiging van een verlosser of messias is in vele religieuze geschriften terug te vinden, maar ook in de Leeuw van Vlaanderen.) Voor het publiek is deze verlosser niet zichtbaar, maar wel het effect dat hij heeft op Flandria. Zij schrikt immers hevig. De beloofde verlosser is namelijk geen blanke koning-ridder maar een zwarte. Het is een Congolese ridder met Vlaamse roots. Flandria is wantrouwig en aarzelt om in deze man de figuur op de Vlaamse vlag te herkennen. Na een lange zelfbevraging van de verwachtingen die ze koesterde, komt ze uiteindelijk toch in het reine met de realiteit. Ze begroet koning Lion I als de verlosser van Vlaanderen en zingt een lofzang. De koning-ridder is grootgebracht met de wetenschap dat hij de zwarte leeuw is. Hij weet ook dat hij de opdracht heeft om ooit het Vlaamse integratiemonster, een personificatie van de Vlaamse integratieproblemen, te bestrijden. Het waren de gebeden van Flandria en het Vlaamse volk die hem in Congo bereikten, waarna hij de reis aanvatte om zijn lot te vervullen.

Het team: Emma Posman (Flandria / sopraan), Kugoni Trio (muzikanten / viool, saxofoon en piano), Benjamien Lycke (operacomponist), Mien Bogaert neemt (libretto en de dramaturgie), Valérie Hellebaut (kostuum design), Kachiri Faes (scenograaf). Het concept, de performance, het kostuum design en de installatie zijn gebaseerd op ideeën van Roland Gunst en ontwikkeld i.s.m. de teamleden.

links: de mystieke antennes, midden: de kathedraal, rechts: de massa